

**Tervetuloa kouluun
opas ekaluokkalaisten vanhemmille
2019**

Tervetuloa kouluun

Lapsenne on aloittamassa uuden ja jännittävän vaiheen elämässään - koulu on alkamassa. Koulu tapoineen ja toimintoineen on lapselle vieras ja sopeutuminen uuteen vaatii aikansa. Tähän oppaaseen on koottu eräitä tärkeitä koulunkäyntiin liittyviä asioita, joiden huomioon ottaminen helpottaa omalta osaltaan myös perheen sopeutumista ekaluokkalaisten arkeen.

Koulun työ- ja loma-ajat päätetään erikseen. Tiedot löytyvät kaupungin nettisivuilta

<https://www.nivala.fi/ajankohtaista>

Tietojen rekisteröiminen

Oppilaan ja/tai huoltajan tietoja tallennetaan tarvittaviin rekistereihin

- oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmä MultiPrimus (Wilma, Kurre)
- koulukuraattorin asiakasrekisteri (Abilita)
- koulupsykologin asiakasrekisteri (Abilita)
- opiskeluhuoltorekisteri (Abilita)
- aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen
- päivähoitolaisten ja koululaisten tapaturmailmoitukset ja -korvaukset
- päiväkotien ja koulujen kameravalvonta
- GSuite for Education pilvipalvelu
- kouluterveydenhuollon asiakasrekisteri

Huoltajalla on oikeus tarkistaa ja tarvittaessa oikaista rekisterissä olevat tiedot oman lapsen osalta. Rekisteriselosteet löytyvät kaupungin nettisivuilta:

<http://www.nivala.fi/rekisteriselosteet>

Terveystietojen rekistereitä ylläpitää Peruspalvelukuntayhtymä Kallio.

Koulu tutuksi

Koulutulokkaiden tutustuminen kouluun järjestetään myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana kouluittain kevään aikana.

Vanhemmat voivat kääntyä lapsen oman opettajan puoleen kaikissa koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Myös rehtori vastaa vanhempien kysymyksiin. Opettajan tavoittaa parhaiten puhelimitse välituntien aikana tai hänelle voi jättää soittopyynnön.

Ongelmatilanteissa kannattaa toimia välittömästi ja ottaa yhteyttä kouluun. Kaikilla työntekijöillä on sähköpostiosoite muodossa etunimi.sukunimi@nivala.fi

Koulut käyttävät omia kotisivujaan ja **Wilma** –käyttöliittymää tiedottamiseen. Wilmaan huoltajat saavat avainkoodit koulutoimiston kautta.

Ensimmäisen luokan vanhempainilta järjestetään alkusyksystä. On tärkeää, että vanhemmat osallistuvat siihen. Koulu lähettää vanhemmille tiedotteen, jossa kerrotaan kouluvuoden asioista. Siinä on tietoa sekä käytännön asioista, että tärkeistä tapahtumista, lomista jne. Tiedotteessa on myös koulun ja opettajan yhteystiedot, joten se kannattaa säilyttää. Lukuvuoden aikana huoltaja ja koulu ovat yhteydessä toisiinsa myös Wilman välityksellä.

Oppivelvollisuus

Jokainen Suomessa vakinaisesti asuva lapsi on oppivelvollinen. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jolloin lapsi täyttää seitsemän vuotta ja jatkuu, jollei oppivelvollisuus ole sitä ennen täytetty, kymmenen vuotta. Lapsen huoltaja ensisijaisesti vastaa lapsen oppivelvollisuuden toteutumisesta.

Koulunkäynnin aloittamiseen yhtä vuotta säädettyä myöhemmin tai aikaisemmin voidaan myöntää lupa erityisestä syystä. Jos vanhemmat harkitsevat koulun aloittamisen siirtämistä, voivat he keskustella asiasta etukäteen päiväkodissa, neuvolas- sa tai perheneuvolassa. Hakemus koulunkäynnin aloittamisen siirtämisestä tulee tehdä koulutoimistoon mahdollisimman hyvissä ajoin. Liitteenä tulee olla psykologin tai lääkärin lausunto.

Lapsella on perusopetuslain mukaan oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua opiskelusta. Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa kymmenessä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus 6-vuotiaana ja kestää 11 vuotta. Tällöin lapsen opiskelu tapahtuu pienryhmässä Kyösti Kallion koululla.

Mikäli huoltajat haluavat itse vastata lapsen opettamisesta ja oppivelvollisuudesta, tekevät he kotiopetusilmoituksen koulutoimistoon.

Kouluvalmius-koulukypsyys

Useimmat lapset ovat innostuneita koulunkäyntiin. Kaiken hauskan ohella koulun aloittaminen asettaa kuitenkin pienelle koululolokkaalle koko joukon vaatimuksia, joihin hänen odotetaan sopeutuvan ja pystyvän vastaamaan. Kouluvalmius koostuu monista erilaisista tekijöistä. Vaikka vanhempien ei tarvitse ottaa taakakseen lap-

sen kouluvalmiuksien kehittämistä ja kehittymistä, on vanhempien syytä tietää, mitkä seikat tulevat merkityksellisiksi kouluiässä.

Koulussa on tultava toimeen muiden oppilaiden kanssa ja osattava työskennellä ryhmässä. Toisten auttaminen, kuunteleminen ja kaverina oleminen ovat tärkeitä taitoja. Lapsen tulee olla jo niin itsenäinen, että hän tulee koulussa toimeen esimerkiksi ilman äidin apua. Lapsen ja opettajan väliselle suhteelle on eduksi, jos lapsi on oppinut kuuntelemaan aikuisia, olemaan aikuisten kanssa yhteistyössä, ottamaan vastaan ohjausta ja tietoa. On hyvä, jos lapsi on kiinnostunut koulumaisista asioista kuten piirtämisestä, kirjaimista ja numeroista.

Lapsella tulee olla sellainen sanavarasto, että hän ymmärtää kuulemansa ohjeet ja pystyy ilmaisemaan itseään. Koululaisen edellytetään kykenevän oppimaan ja omaksumaan paljon uusia asioita. Tämän vuoksi lapsen tulisi olla älyllisessä kehityksessään ehtinyt suunnilleen 7-vuotiaan tasolle. Toisaalta normaali älykkyys ei yksin takaa, että lapsi olisi 7-vuotiaana kypsä kouluun.

Fyysinen valmius tarkoittaa sitä, että lapsi jaksaa olla koulussa koulupäivän. Lapsen tulisi kyetä istumaan paikallaan vähintään puolen tunnin ajan keskittyen ja kuunnellen. Ruumiinrakenteen muuttuessa kehittyä samalla motoriikka eli ruumiin liikkeen hallinta. Varsinkin käden käytön kehittyneisyys on tärkeä kouluvalmiuden osa mm. kirjaimia opeteltaessa. Silmän ja käden yhteistyö kehittyä jo ennen kouluikää lapsen piirtäessä ja rakentaessa esim. palikoilla.

Itsenäistymisessä on tärkeää oppia huolehtimaan tavaroistaan, pukemisestaan ja syömisestään. Tarkkoja kellonaikoja opetellaan koulussa, mutta jonkinlainen kellon tunteminen ja ajan hahmottaminen on avuksi, ettei myöhästy koulusta. Myös koulumatkat täytyy oppia vähitellen kulkemaan itse.

Lapsen koulu

Nivalassa on kymmenen koulua, jossa perusopetusta annetaan 1 - 6 luokille. Kyösti Kallion koululla annetaan opetusta vuosiluokille 0-10. Jokainen koulu noudattaa Nivalan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa, jonka perustana ovat maan kaikille peruskouluille yhteiset Opetushallituksen määräämät opetussuunnitelman perusteet.

Oppilaalla on ensisijainen oikeus päästä lähikouluun. Oppilaan lähikoulu on se kaupungin peruskoulu, jonka lähikoulualueella hän asuu. Oppilaan lähikoulu käy ilmi koulutoimiston lähettämästä ilmoittautumislomakkeesta.

Lapsen voi ilmoittaa oppilaaksi myös muuhun kuin lähikouluun. Oppilaita otettaessa kouluun ensisijaisia ovat oman lähikoulualueen lapset. Toissijaisella hakijalla eli toiselta lähikoulualueelta olevalla hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen tai kyyditysavustukseen. Muilta lähikoulualueilta otetaan oppilaita vain, mikäli koulussa on tilaa. Päätöksen oppilaan ottamisesta muuhun kuin lähikouluun tekee sivistysjohtaja.

Koulun opetus

Kasvatus- ja opetustyön arvoina ovat

- oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen
- ihmisyyden, sivistys, tasa-arvo ja demokratia
- kulttuurinen moninaisuus rikkautena
- kestävän elämäntavan välttämättömyys

Peruskoulun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilai-

den edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Opetussuunnitelmassa on seitsemän laaja-alaista osaamiskokonaisuutta, joilla tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Niiden yhteisenä tavoitteena on perusopetuksen tehtävän toteuttaminen ja tavoitteiden saavuttamien oppilaiden ikäkausi huomioon ottaen. Erityisen tärkeitä on rohkaista oppilaita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Laaja-alaiset osaamiskokonaisuudet

1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen
2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
4. Monilukutaito
5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
6. Työelämätaidot ja yrittäjäyys
7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

Ensimmäisinä kouluvuosina luodaan pohjaa myöhemmälle koulutielle ja keskitytään perustietojen ja -taitojen hankintaan: lukeminen, kirjoittaminen, matematiikan, ympäristön ja luonnon perusasiat, kädentaidot ja liikunta. Sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmän jäseneksi kasvaminen ja siinä toimiminen painottuvat ensimmäisten vuosien työskentelyssä.

Koulussa erilaiset oppilaat työskentelevät yhdessä ja oppivat tulemaan toimeen toistensa kanssa. Yhteistyötaidot, vastuu omasta itsestä ja omasta työstä ovat koululaiseksi oppimisen perusta. Itsenäistä työskentelyä oppilaat harjoittelevat huolehtimalla omista tavaroistaan ja kotitehtävistään. Ensimmäisinä kouluvuosina on erityisen tärkeää kokea onnistumisen, oppimisen ja tekemisen iloa.

Opetussuunnitelmassa määritellään valtioneuvoston hyväksymän tuntijaon ja opetushallituksen määräämän opetussuunni-

telman perusteiden rajoissa, kuinka paljon kutakin oppiainetta opiskellaan minäkin vuonna luokilla 1 - 9. Opetussuunnitelmasa määrittää myös oppiaineiden mahdolliset painotukset, kielten tarjonta, valinnaiset aineet sekä opetuksen ja oppimisen arviointi. Koulujen yksilöllisyys näkyy koulun työskentelytavoissa ja opetuksen painotuksina.

Peruskoulun luokilla 1 - 6 opiskellaan äidinkieltä ja kirjallisuutta, vieraita kieliä (A1-kieli ja B1-kieli), matematiikkaa, ympäristöoppia, uskontoa tai elämäntietoa, historiaa, yhteiskuntaoppia sekä taide- ja taitoaineita, joihin kuuluvat musiikki, kuvataide, käsityö ja liikunta. Viikkotunteja 1-2 luokalla on vähintään 19.

Nivalan kaupungin kieliohjelman mukaisesti ensimmäinen vieras kieli (A1-kieli, englanti) alkaa 3. luokalla. Englannin kielen opetus varhennetaan 1.1.2020 lukien alkaaksi jatkossa jo ensimmäisen luokan kevätlukukaudella. Kuudennella luokalla alkaa B1-kielenä kaikilla ruotsi.

Lukuvuosittain kouluilla käsitellään vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt ja toteuttamistavat päätetään ja täsmennetään koulujen lukuvuosisuunnitelmissa. Oppimiskokonaisuudet suunnitellaan riittävän pitkäkestoisiksi siten, että oppilaille on aikaa syventyä oppimiskokonaisuuden sisältöön ja työskennellä tavoitteellisesti, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti.

Monialaiset oppimiskokonaisuuden käsitteilyyn tulee käyttää aikaa vähintään yhden kouluviikon oppituntimäärää vastaava aika. Ne tulee toteuttaa yhteistyössä joko oman koulun eri opetusryhmien kesken tai muiden koulujen kanssa.

Oppilas työskentelee suurimman osan oppitunneista oma luokkansa kanssa. Osan oppitunneista luokka voi olla jaettuna pienempiin ryhmiin. Luokassa voi myös opiskella eri-ikäisiä oppilaita. Jokaisella luokalla

on oma opettaja, joka opettaa pääosan tunneista. Oman opettajan rinnalla voi työskennellä erityisopettaja, kielen opettaja tai koulunkäynnin ohjaaja. Joitakin muita aineita voivat opettaa koulun muut opettajat.

Tietotekniikkaa käytetään eri oppiaineissa. Teknisten taitojen lisäksi tavoitteena on oppia hyödyntämään tietotekniikkaa ja tietoverkkoja työvälineenä. Kaikissa kouluissa on yhteydet Internetiin ja tietokoneita/tablet-laitteita oppilaskäyttöön. Oppilailta edellytetään tietoverkkojen ja mobiililaitteiden asiallista käyttöä.

Nivalan kouluissa opetetaan evankelisluterilaista uskontoa, joka on oppilaiden enemmistön uskonto. Vähintään kolmelle ortodoksioppilaalle, jotka eivät osallistu enemmistön uskonnonopetukseen, järjestetään ortodoksista uskonnon opetusta ja kolmelle uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle oppilaalle opetetaan elämäntietoa. Muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluville oppilaille järjestetään oman uskonnon opetusta, mikäli kolmen oppilaan huoltajat sitä pyytävät. Jos oppilas ei osallistu enemmistön uskonnon tai elämäntietouden opetukseen tai oppilaan omaa uskontoa tai elämäntietoa ei opeteta, eikä oppilas osallistu oman uskonnollisen yhdyskunnan tarjoamaan opetukseen, hänelle järjestetään muuta opetusta tai ohjattua toimintaa.

Opetussuunnitelman mukaisesti järjestetty uskonnon opetus ei ole uskonnon harjoittamista. Suomalaisella koululla on useita perinteisiä juhlia, joihin saattaa sisältyä uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat suomalaista kulttuuria. Koulun juhlat järjestetään siten, että kaikki oppilaat voivat niihin osallistua.

Koulu voi edelleen järjestää uskonnollisia tilaisuuksia, jotka katsotaan uskonnon harjoittamiseksi. Koska ketään ei voida velvoittaa osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen, ei oppilasta velvoiteta osallistumaan jumalanpal-

velukseen, uskonnolliseen päivänavaukseen tai muuhun uskonnolliseen tilaisuuteen. Koulu tiedottaa huoltajia näistä tilaisuuksista ja oppilaan huoltaja ilmoittaa, jos oppilas ei osallistu uskonnon harjoittamiseen.

Arviointi

Perusopetuksessa oppimisen arviointi jaetaan arviointiin opintojen aikana sekä päätösarviointiin. Oppilas saa lukuvuoden lopussa lukuvuositodistuksen. Opintojen aikaisella arvioinnilla tarkoitetaan ennen päätösarviointia toteutettavaa arvioinnin ja palautteen antamisen kokonaisuutta. Opintojen aikainen arviointi on kaikilla vuosiluokilla pääosin oppimisen ohjaamista palautteen avulla. Sen keskeisenä tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua ja tukea oppimista sekä edistää itse- ja vertaisarvioinnin taitoja. Siihen sisältyy myös oppilaiden edistymisen ja osaamisen tason kuvaamista keskusteluin, arviointitiedottein ja todistuksin tiettyinä ajankohtina. Oppilaalle ja huoltajalle tulee antaa tietoa opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä riittävän usein.

Oppilaita ja heidän suorituksiaan ei verrata toisiinsa eikä arviointi kohdistu oppilaiden persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Opettajat huolehtivat, että tavoitteet ja arviointiperusteet ovat oppilaiden tiedossa. Tavoitteiden pohtiminen ja oman oppimisen edistymisen tarkastelu suhteessa tavoitteisiin on tärkeä osa myös oppilaan itsearviointitaitojen kehittämistä. Todistusten antamiseen liittyvässä oppilaan osaamisen arvioinnissa käytetään opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä, tavoitteista johdettuja arviointikriteereitä. Arviointikriteerit on laadittu 6. ja 7. luokan nivelvaiheeseen sekä päätösarviointiin tukemaan opettajien työtä ja yhtenäistämään arviointia. Kriteerit eivät ole oppilaille asetettuja tavoitteita, vaan ne määrittelevät hyvää osaamista kuvaavaan sanalliseen arvioon tai arvosanaan 8 vaadittavan tason.

Arviointikeskustelut käydään joulukuussa oppilaan, huoltajan/huoltajien ja luokanopettajan/luokanvalvojan kanssa. Välitodistus annetaan vuosiluokilla 6-9. Nivalassa formatiivinen arviointi suoritetaan lukuvuoden päättyessä lukuvuositodistuksella. **Lukuvuositodistus on sanallinen vuosiluokilla 1-2.**

Kodin ja koulun yhteistyö

Tämän päivän koulussa odotetaan, että vanhemmat seuraavat aktiivisesti lapsensa koulunkäyntiä. Luottamuksellinen suhde opettajan ja vanhempien välillä luo hyvän pohjan yhteistyölle. Kodin kiinnostus koulutyötä kohtaan on tärkeää. Yhteistyö edellyttää aktiivisuutta ja sitoutumista ja luottamusta molemmilta osapuolilta. Kodin ja koulun yhteistyön merkeissä vanhemmat voivat tutustua koulun toimintaan ja muihin vanhempiin. Luokan tapahtumissa on tilaisuus keskustella ja vaihtaa kokemuksia samanikäisten lasten kasvatuksesta. Kouluissa on vapaaehtoisuuteen perustuvia vanhempainyhdistyksiä ja -toimikuntia, jossa käsitellään koko koulua koskevia asioita ja järjestetään erilaisia tapahtumia.

Koulunkäynnin ja opetuksen tukitoimet

Oppilas voi saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Tuki voi olla eriyttämistä, oppilaanohjausta, tukiopetusta, osaaikaista erityisopetusta, apuvälineitä yms. Siirryttäessä yleisestä tuesta tehostettuun tukeen laaditaan oppilaalle oppimissuunnitelma. Siirryttäessä erityiseen tukeen tehdään erityisen tuen päätös ja laaditaan HOJKS (henkilökohtainen oppimisen järjestämistä koskeva suunnitelma). Tällöin voidaan esim. joitakin oppiaineita opettaa yksilöllistetyin tavoittein ja sisällöin.

Tukiopetus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeensä opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan tukea, on oikeus saada tukiopetusta. Tukiopetus aloitetaan heti,

kun oppimiseen liittyvät vaikeudet havaitaan, jotta oppilas ei jäisi pysyvästi jälkeen opinnoissaan. Tukiopetuksella voidaan ehkäistä vaikeuksia myös ennakolta. Tukiopetus aloitetaan ennen kuin oppilaan menestyminen oppiaineessa tai aineryhmässä arvioidaan heikoksi.

Tukiopetusta järjestetään niin usein ja niin laajasti kuin oppilaan suoriutumisen kannalta on tarpeen. Tukiopetusta annetaan oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien ulkopuolella. Sitä voidaan antaa useamman oppilaan ryhmässä tai täysin yksilöllisesti. Tukiopetusta on mahdollista saada oppilaan, huoltajan tai opettajan aloitteesta. Huoltaja voi olla tarvittaessa yhteydessä oppilaan opettajaan.

Laaja-alainen erityisopetus (osa-aikainen erityisopetus)

Laaja-alainen erityisopetus keskittyy ensisijaisesti puhumisen, lukemisen ja kirjoittamisen ongelmiin. Erityisopetusta järjestetään yksilö- tai pienryhmäopetuksena, josta vastaa erityisopettaja. Erityisopettaja tekee yhteistyötä luokanopettajien ja oppilaiden vanhempien kanssa. Yleensä erityisopetus järjestetään oppituntien aikana. Kaikissa Nivalan kouluissa toimii erityisopettaja.

Alkusyksyn aikana erityisopettaja tutustuu koulutulokkaisiin, näiden taitoihin ja vahvuuksiin ja suunnittelee tarpeen mukaan tukitoimia. Pieni koululainen voi tarvita tukea esimerkiksi lukemisessa, kirjoittamisessa, laskemisessa tai keskittymisessä koulutyöhön. Erityisopettaja voi antaa myös puheopetusta.

Pienryhmät

Oppilas voi tarvita jatkuvasti pienryhmäopetusta vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästyksen, tunne-elämän häiriön tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi. Tätä erityistä tukea varten Kyösti Kallion koulussa on muiden luokkien lisäksi pienryhmiä. Pienryhmien oppilaat opiskelevat mahdollisuuksien mukaan myös yleisopetuksen luokkien opetusryhmissä.

Koululaisen hyvinvointi - Oppilashuolto

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Koulun tehtävänä on tukea lapsen kasvua ja kehitystä. Vanhemmilla on kuitenkin ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Lasten hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu koulun kaikille aikuisille. Nivalassa on käytössä Lapset Puheeksi toimintamalli kaikissa lasten ja nuorten palveluissa. Keskustelua tarjotaan kolmen ja kuuden vuoden ikäisille, lapsen ollessa 3- ja 7-luokkalla sekä tarpeen ilmeessä tai huoltajan pyytäessä.

Lisäksi lapsi tarvitsee kaveripiiriä ja tunnetta omaan ryhmään kuulumisesta. Lapsen käyttäytymisen muuttuminen kotona voi olla merkki ongelmista koulussa. Huomioista on hyvä keskustella opettajan kanssa.

Oppilashuolto edistää hyvinvointia koulussa ja luo edellytyksiä oppimiselle. Oppilashuolto jaetaan yhteisölliseen ja yksilölliseen oppilashuoltoon. Oppilashuolto kuuluu jokaisen koulun työntekijän työtehtäviin.

Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Sen lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta sekä esteettömyydestä. Jokaisella koululla on oma yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (=YHR), joka ohjaa ja koordinoi toimintaa.

Yksittäisen oppilaan asioita käsittelemään voidaan koota asiantuntijaryhmä (=ATR). Ryhmän kutsuu koolle se, jolle huoli herää. Ryhmää kootessa kuullaan aina oppilasta ja huoltajia. Asiantuntijaryhmän toiminta on luonteeltaan osallistuvaa, keskustelevaa ja tukevaa toimintaa. Pääsääntöisesti oppilas ja huoltaja osallistuvat ryhmän toimintaan. Oppilaan asioita hoidetaan aina luottamuksellisesti ja ratkaisuja etsitään yhdessä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä perheneuvolan ja lastensuojelun kanssa.

Nivalan kouluissa on käytössä KiVa Koulu -ohjelma, joka on koulukiusaamista ehkäisevä ja vähentävä toimenpidekokonaisuus. KiVa Koulu -ohjelmassa on myös toimenpideohjeet koulukiusaamistilanteiden selvittämiseksi ja lopettamiseksi.

Kiusaamistapausten selvittäminen ja ratkaiseminen vaatii aina aikuisten yhteistyötä. On erittäin tärkeää, että koululle ollaan yhteydessä, jos huoltajilla on tietoa kiusaamisesta.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto jatkaa neuvolan työtä lapsen ja nuoren terveydentilaa seuraten.

Tarkoituksena on luoda mahdollisimman hyvät edellytykset normaalin kasvun ja kehityksen etenemiselle ja omalta osalta huolehtia mahdollisimman hyvistä olosuhteista. Lapsen terveyttä koskevat tiedot siirtyvät lastenneuvolasta kouluterveydenhoitajalle. Yksi osa työstä on terveystarkastukset. Peruskoululaiselle tehdään joka vuosi terveystarkastus, josta kolmella kerralla (1. lk, 5. lk ja 8. lk) arvioidaan koko perheen hyvinvointi ja huoltajat kutsutaan tarkastukseen mukaan.

Kaikkiin tapaamisiin liittyy terveyskäyttämisen seuranta ja keskustelu lapsen kanssa (esim. ruokailu, uni, liikunta/ulkoilu, koulunkäynti) sekä terveyskasvatusta esim. tupakasta, päihteistä, murrosiästä, koulunkäynnistä jne.

On tärkeää, että vanhemmat ottavat tarvittaessa yhteyttä kouluterveydenhoitajaan. Kouluterveydenhuollosta vastaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Kallion kuntayhtymä nimeää jokaiselle koululle oman kouluterveydenhoitajan ja tiedottaa tarkemmin lukuvuoden alussa kouluterveydenhoitajan palveluista.

Pienet koulupäivän aikana sattuneet tapaturmat hoidetaan koulussa. Vakavammat tapaturmat hoitaa ja arvioi terveyskeskuslääkäri, joka tarvittaessa lähettää lapsen

erikoissairaanhoidon. Tapaturmasta ilmoitetaan vanhemmille välittömästi. Tapaturmien varalle koululaiset on vakuutettu. Vakuutus on voimassa koulussa, koulumatkoilla ja koulun toimintasuunnitelmassa hyväksytyin koulun ulkopuolisen toiminnan aikana esim. urheilutapahtumissa, retkillä ja opintokäynneillä. Vakuutukset eivät kata oppilaiden henkilökohtaista omaisuutta. Sivistyslautakunta on 2.2.2010 § 9 määrittellyt perusteet koulutyössä tapahtuneiden vahinkojen korvaamisesta.

Jos oppilas on kouluaamuna sairaana, häntä ei pidä lähettää kouluun. Huoltajan tulee ilmoittaa poissaolosta kouluun joko soittamalla tai Wilman kautta. Oppilaan sairastumisesta koulupäivän aikana ilmoitetaan aina vanhemmille. Koulussa tarvitaan puhelinnumero, josta vanhemmat tavoittaa päivän aikana.

Suun terveydenhuolto on osa monialaista oppilashuoltoa (kouluterveydenhuoltoa) ja siitä vastaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio/johtava hammaslääkäri. Hammashoito järjestetään terveyskeskuksen hammashoitolassa. Hammashoitola kutsuu oppilaat tarkastuksiin ja järjestää oppilaille kuljetuksen ja valvonnan. Kuljetuksen ja käynnin aikana oppilaat ovat huoltajan vastuulla. Huoltaja voi halutessaan hoitaa kuljetuksen itse ja osallistua tarkastukseen. Hammaslääkäri tekee laajan suun terveystarkastuksen 1., 5. ja 8. luokalla ja sen lisäksi tarpeen mukaan. Suuhygienisti tarkistaa 2., 4., 6., 7. ja 9. -luokkalaisten hampaat.

Kuntayhtymä Kallion Perheneuvola

Perheneuvonnan tehtävänä on tukea ja edistää lasten ja heidän perheidensä myönteistä kehitystä.

Perheneuvolaan voi ottaa yhteyttä seuraavissa asioissa: lasten ja nuorten kasvatusta ja kehitys, koulunkäynti, perhe-elämä ja parisuhde sekä perheasioiden sovittelu. Palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia eikä lähetettä tarvita. Perheneuvolaan

voi ottaa yhteyttä kuka tahansa perheenjäsenistä tai vanhempien pyynnöstä opettaja.

Koulukuraattorit

Kuraattoritoiminta on erityisesti oppilaan ja perheiden tukemista, vuorovaikutusta ja yhteistyötä vanhempien, opettajien ja muiden oppilaan sosiaaliseen verkostoon kuuluvien tahojen kanssa. Työn tavoitteena on tukea koulun opetus- ja kasvatustyötä ja turvata oppilaiden koulunkäynnin sosiaalisia edellytyksiä sekä edistää heidän kasvuaan, kehitystään ja toimintakykyään.

Koulupsykologi

Koulupsykologipalveluja on saatavissa ajanvarauksella. Vastaanotto on sijoitettu Kyösti Kallion koululle. Koulupsykologi tekee lähinnä oppimistestauksia ja kouluvalmiusarviointeja. Yhteydenotot koulujen kautta.

Oppikirjat ja muut varusteet

Peruskouluissa annettava opetus, sen edellyttämät oppikirjat ja muu oppimateriaali ovat oppilaalle maksuttomia. Oppilaan tulee huolehtia saamistaan oppikirjoista ja muista välineistä. Jos oppilas kadottaa esim. oppikirjan, voidaan koti velvoittaa hankkimaan tilalle uusi kirja. Koulutarvikkeista huolehtiminen on osa koululaiseksi kasvamista. Oppikirjoja kierrätetään. Koulut valitsevat käyttämänsä materiaalin. Koulun yhteiseen omaisuuteen tulee suhtautua vastuuntuntoisesti.

Kouluateria

Oppilaalle annetaan jokaisena koulupäivänä maksuton kouluateria. Koululounas kattaa osan lapsen päivittäisestä energiantarpeesta. Sitä ei ole tarkoitettu koululaisen ainoaksi lämpimäksi ateriksi. Perusruokalista kiertää kuuden viikon mittaisena.

Osa koulussa tarjottavista ruoista voi olla lapselle uusia ja vieraita, mutta kaikkia ruokia tulisi maistaa. Vanhempien kannat-

taa rohkaista lasta tutustumaan uusiin makuihin jo kotona. Kouluruokailu on myös osa tapakasvatusta. Kohtelias pyytäminen ja ruoan ojentaminen kuuluvat ruokailutapoihin. Lapsen on hyvä osata käyttää haarukkaa ja veistä. Kouluterveydenhoitajan tai lääkärin allekirjoittamalla todistuksella oppilaalle järjestetään erityisruokavalionsa mukainen kouluateria.

Koulumatkat

Turvallisin koulureitti on hyvä opetella jo kesällä yhdessä lapsen kanssa. Reitin varmistaminen ja kertaaminen useaan otteeseen lisäävät turvallisuutta koululaisen koulumatkalla. Heijastimen, pyöräilykypärän ja turvaliivin käyttö on hyvä opettaa lapselle jo kotona. Turvaliivien käyttöä suositellaan jokaiselle oppilaalle ja pyörällä liikkuvien oppilaiden toivotaan käyttävän pyöräilykypärää. Koulupäivän aikana liikuttaessa oppilaalla tulee olla pyöräilykypärä.

Koulukuljetukseen tai kuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne oppilaat, joiden koulumatka on yli 5 km. Lisäksi koulukuljetukseen ovat oikeutettuja ne 1 – 2 luokan oppilaat, joilla koulumatka on yli 3 km tai jotka viranomaislausunnon ja lautakunnan päätöksen perusteella saavat oikeuden maksuttomaan koulukuljetukseen.

Ennen koulun alkua

Keskustelkaa lapsenne kanssa koulusta myönteisesti.

Opettakaa lapselle turvallisin koulumatka hyvissä ajoin.

Lukekaa lapselle kirjoja. Mitä enemmän sanoja lapsi tuntee ja mitä paremmin hän ymmärtää puhetta, sitä helpompaa hänen on kuunnella ja seurata koulussa opetusta. Leikkikää ja askarrelkaa yhdessä. Näin kehittyvät käden taidot ja havaintokyky, joita tarvitaan esim. opeteltaessa lukemaan ja kirjoittamaan.

Totuttakaa lapsi säännölliseen nukku-
maanmenoaikaan. Ykkösluokkalainen tarvitsee ainakin kymmenen tuntia yöunta.

Opettakaa lasta tulemaan itse toimeen. Antakaa lapsen tehdä itse ne asiat, jotka hän osaa esim. pukeutuminen, ruokailu, omista tavaroista huolehtiminen.

Opettakaa lasta ottamaan huomioon toiset ihmiset. Koulussa on osattava toimia yhdessä toisten kanssa.

Muistakaa, että koulu ja opetus muuttuvat yhteiskunnan muutosten mukana.

Kertokaa lapselle, kuinka suuri suomalainen etuoikeus on saada käydä koulua.

Tervetuloa kouluun!

Koulutoimisto

sivistysjohtaja	040 344 7311
– Riitta Viitakangas	
toimistosihiteeri	040 344 7312
– Marketta Kumara	
osastosihteeri	040 344 7313
– Tarja Vähäsöyrinki	

Ahde	040 344 7500
rehtori Kyösti Järviluoma	040 344 7498
Aittola	040 344 7505
rehtori Juha-Matti Latvala	040 344 7506
Erkkilä	040 344 7510
rehtori Arto Hänninen	040 344 7511
Haapala	040 344 7515
rehtori Jarkko Turunen	040 344 7516
Haikara	040 344 7520
rehtori Timo Alatalo	040 344 7521
Junttila	040 344 7525
rehtori Heikki Syrjä	040 344 7526
Järvikylä	040 344 7530
rehtori Elina Jussila	040 344 7531
Karvoskylä	040 344 7535
rehtori Jyrki Määttä	040 344 7536
Malila	040 344 7540
rehtori Tero Kähönen	040 344 7541
Välikylä	040 344 7545
rehtori Vesa Suhonen	040 344 7546
Kyösti Kallion koulu	
koulusihteeri	040 344 7370
rehtori Jukka Turunen	040 344 7371
ap.rehtori Henna-Maria Råman	040 344 7377
ap.rehtori Marjo Kiviniemi	040 344 7379

sähköpostit:

etunimi.sukunimi@nivala.fi